

Nr 55

Utlåtande i anledning av motioner angående utbetalningen av förlängt barnbidrag och studiebidrag.

Andra lagutskottet har behandlat två till lagutskott hänvisade motioner, I: 411 av herr *Wikström* samt II: 457 av herr *Romanus*.

I motionerna, vilka är likalydande, har hemställts, »att riksdagen i uttalande till Kungl. Maj:t måtte hemställa att det prövas om även de s.k. förlängda barnbidragen och studiebidragen kan utbetalas kvartalsvis eller tre gånger om året».

Skolöverstyrelsen har avgivit remissyttrande över motionerna.

Nuvarande ordning

Studiebidrag utgår till elever i gymnasier, fackskolor, yrkesskolor och en del andra därmed jämställda skolformer. Bidraget utgår fr.o.m. den 1 januari 1971 under läsåret med 100 kr. i månaden. Förutom studiebidrag kan utgå inkomstprövat tillägg med maximalt 100 kr. i månaden, behovsprövat tillägg med högst 75 kr. i månaden samt rese- eller inackorderings-tillägg. Till elever som är över 16 år och deltar i undervisning i grundskola eller motsvarande utgår studiehjälp i form av *förlängt barnbidrag*, som från den 1 januari 1971 är bestämt till 100 kr. i månaden.

Studiebidraget jämte tilläggen samt det förlängda barnbidraget administreras av de lokala skolmyndigheterna. Centrala studiehjälsnämnden beslutar dock om behovsprövat tillägg. Studiehjälpen skall enligt 19 § studiehjälskungörelsen utbetalas minst en gång per termin. Om skolstyrelsen inte har möjlighet till mer än en utbetalning per termin skall den fullgöras före den 1 december för höstterminen och före den 1 april för vårterminen.

Allmänt barnbidrag utgår i princip för barn som är under 16 år. Från den 1 januari 1971 är bidraget bestämt till 1 200 kr. per år. Bidragen administreras av barnavårdsnämnderna och utbetalas kvartalsvis.

Remissyttrandet

Skolöverstyrelsen uttalar inledningsvis sin förståelse för de ekonomiska svårigheter som kan uppstå för föräldrar vid övergång från ett bidragssystem till ett annat. Styrelsen anser sig emellertid inte kunna tillstyrka motionerna och anför främst administrativa komplikationer som skäl för ståndspunktstagandet. Behandlingen av studiemedelsansökningarna innebär

ett omfattande administrativt arbete. Enligt vad styrelsen har sig bekant utbetalas regelmässigt studiebidragen (förlängt barnbidrag) i september—oktober för höstterminen och i februari för vårterminen. De särskilda tilläggen utbetalas i regel för sig senare under terminen. Med hänsyn till den rörlighet som i varje fall förekommer i de större skolkommunerna och till den omfattning som arbetsuppgifterna med studiehjälpansökningarna fått bl. a. även för vuxenstuderande anser styrelsen att en uppdelning på ytterligare utbetalningstillfällen skulle betyda ett så stort merarbete för flertalet skolstyrelser att styrelsen inte vill förorda en sådan ordning.

Utskottet

Utbetalning av studiehjälp till elever i gymnasieskolan och grundskolan omhänderhas av de lokala skolmyndigheterna. Studiebidragen utbetalas en gång per termin. De särskilda tilläggen utanordnas i regel genom en extra utbetalning under höstterminen medan de under vårterminen fördelas samtidigt med studiebidragen.

I motionerna yrkas att Kungl. Maj:t skall pröva om studiehjälpen kan utbetalas kvartalsvis eller tre gånger om året. Motionärerna gör i sammanhanget en jämförelse med de allmänna barnbidragen som utbetalas kvartalsvis.

Skolöverstyrelsen har avstyrkt motionsyrkandet.

Enligt utskottets uppfattning är det inte förenat med några större fördelar för de bidragsberättigade med uppdelning av studiehjälpen på flera utbetalningstillfällen än f. n. Däremot är det viktigt att utbetalningarna inte fördröjs av de lokala skolmyndigheterna utan verkställs så snart som möjligt efter terminsstarten. I det hänseendet har det enligt vad utskottet har sig bekant brustit på vissa håll. Centrala studiehjälpnämnden har sin uppmärksamhet riktad på detta problem. Det kan också nämnas att nämnden upptagit överläggningar med Kommunförbundet om utbetalning av studiestödet genom ett centraliserat datasystem. Ett sådant utbetalningssystem skulle främja möjligheterna till tidigare utbetalningar under terminerna.

Med hänvisning till det sagda avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Utskottet hemställer,

att motionerna I: 411 och II: 457 inte föranleder någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 20 oktober 1970

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Strand (s), Lars Larsson (s), Hübinette (m), Österdahl (fp), Andreasson (cp), Ivar Andersson (s), fru Grethe Lundblad (s) och herr Wikström (fp);

från a n d r a kammaren: herrar Lundberg (s), Göransson (s), Nilsson i Kalmar (s), fru Nilsson (cp), herr Aldén (s), fru Håvik (s), herrar Romanus (fp) och Carlshamre (m).